

Eş Zamanlı Uzaktan Eğitimle Yabancı Dil Öğretiminde Öğretim Elemanlarının Görüşleri: Bir Covid 19 Örneği

Mustafa Dolmacı¹ Ahmet Dolmacı²

Öz

2020 yılında bütün insanlığı etkisi altına alan Covid19 pandemi süreci, birçok alanda ve sektörde köklü değişiklikler yapılmasını zorunlu kılmıştır. Eğitim-öğretim alanı da bu değişikliklerden fazlasıyla etkilenmiştir ve tüm eğitim kurumları internet tabanlı uzaktan eğitim uygulamalarına ve teknolojilerine daha fazla önem vermek durumunda kalmışlardır. Bu çalışmanın amacı; eş zamanlı uzaktan eğitimle yabancı dil öğretimiyle ilgili uygulayıcıların görüşlerini incelemek ve onların süreçte yaşadıklarını ve düşüncelerini analiz edip ileriye dönük önerilerde bulunmaktır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2019-2020 akademik yılı içerisinde, Türkiye’de bir devlet üniversitesinin yabancı dil yükseköğretim biriminde görev yapmakta olan öğretim elemanları oluşturmaktadır. Çalışmanın verileri araştırmacılar tarafından oluşturulmuş açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler üzerinde içerik analizi yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda, eş zamanlı uzaktan eğitimin zaman-mekân esnekliği sağlaması, farklı kaynaklara ve materyallere erişimi ve paylaşımı kolaylaştırması, sınıf baskısının önüne geçebilmesi, disiplin problemlerini önleyebilmesi gibi fırsatlarının olmasına rağmen geleneksel yüz yüze eğitimin öğrencilerle bire bir ilgilenilme, göz teması kurabilme, beden diliyle anlaşılabilme gibi sınıf yönetimiyle ilgili, derse aktif katılımı ve motivasyonu daha kolay sağlama gibi ders süreciyle ilgili ve ölçme değerlendirmeyle ilgili avantajlarından dolayı daha verimli bulunduğu ortaya çıkmıştır. **Anahtar Sözcükler:** Eş zamanlı uzaktan eğitim, Öğretim elemanları, Yabancı dil, Covid19 pandemi.

Abstract

The Covid19 pandemic process that has affected all humanity in 2020 has made it necessary to make radical changes in many areas and sectors. The field of education has also been greatly affected by these changes, and all educational institutions have had to give more importance to internet-based distance education applications and technologies. The aim of this study is to analyze the opinions of the lecturers in foreign language teaching via synchronous distance education and their experiences and thoughts in this process and to make suggestions for future research. The study group consisted of the lecturers working at the preparatory department of the school of foreign languages of a state university in Turkey in the 2019-2020 academic years. The data of the study were collected by a semi-structured interview form which consisted of open-ended questions and was prepared by the researchers. The data obtained from the research were analyzed thanks to content analysis. The results of the study indicated that traditional face-to-face education was more effective and had various advantages related to classroom management such as face-to-face communicating with students, establishing eye contact, using body language; increasing active participation and motivation and easier testing and evaluation yet synchronous distance education also offered a lot of opportunities such as providing time-space flexibility, facilitating access and sharing different resources and materials, reducing classroom pressure and preventing disciplinary problems.

¹ Mustafa Dolmacı, Dr. Öğr. Üyesi, Selçuk Üniversitesi, mustafadolmaci@gmail.com

² Ahmet Dolmacı, Öğr. Gör., Düzce Üniversitesi, ahmetdolmaci@duzce.edu.tr

Keywords: Synchronous distance education, Lecturers, Foreign language, The Covid19 pandemic

Giriş

2020 yılında bütün insanlığı etkisi altına alan pandemi süreci, birçok alanda ve sektörde köklü değişiklikler yapılmasını zorunlu kılmıştır. Bu değişiklikler bireylerin kişisel, sosyal ve mesleki olmak üzere tüm hayatlarını şekillendirmeye başlamıştır. Eğitim-öğretim alanı da bu değişikliklerden fazlasıyla etkilenmiştir ve tüm eğitim kurumları bu süreçte özellikle internet tabanlı uzaktan eğitim uygulamalarına ve teknolojilerine daha fazla önem vermek durumunda kalmışlardır.

Uzaktan eğitim için yapılan çalışmalarda farklı tanımlamalar olmakla birlikte bu tanımlar esasında uzaktan eğitimin geleneksel eğitimle aynı şey olmadığını ve belli araçlar sayesinde öğretim işinin yerine getirilebileceğini vurgulamaktadır (Alkan, 1996; Çetin, Çakıroğlu, Bayılmış ve Ekiz, 2002; Demirel, Seferoğlu ve Yağcı, 2003; Demiray, 1999; Dinçer, 2006; Düzakın ve Yalçınkaya, 2008; Gökmen, Duman ve Horzum, 2016; İşman, 2011; Karaman, 2007; Keegan, 1996; Koşar ve Çiğdem, 2003; Moore ve Anderson, 2003; Moore ve Kearsley, 2012; Simonson, Smaldino, Albright ve Zvacek, 2012; Uluğ ve Kaya, 1997, Uşun, 2006; Yalın, 2004; Verduin ve Clark, 1994). Bu tanımların ışığında uzaktan eğitim; öğretmen ve öğrencinin fiziksel olarak farklı mekânlarda olduğu, zaman ve yer sınırının ortadan kaldırıldığı, çeşitli araçların kullanıldığı (internet, televizyon, cd, çevrim içi uygulamalar, vb.) ve geleneksel öğretime alternatif olarak sunulabilen ve eş zamanlı veya eş zamansız olabilen bir öğretim süreci olarak tanımlanabilir.

Dinçer'e göre (2006) uzaktan eğitim modellerinin en önemli amacı, büyük bir kitlenin gerekli eğitimleri buldukları yerde ve zamanda almalarıdır. Pandemi sürecinde uzaktan eğitimin sunduğu bu fırsatın ne kadar önemli olduğu ortaya çıkmıştır. Bir diğer önemli amacı da öğrenmeyi daha motive edici bir hale getirip; öğrencilerin güdülenmelerini olumlu yönde etkilemektir (Demirel vd., 2003). Hızla değişen ve küreselleşen dünyamızda (Güzel, 2007, 181) uzaktan eğitim; öğrencilere, bireylere, eğitimcilere ve hatta eğitim kurumlarına sürekli kendilerini yenileme ve bilgi birikimlerini artırma fırsatları da sunabilmektedir (Aktay, 2002; Toker Gökçe, 2008; Tuner ve Taşpınar, 2008). Ayrıca çalışan veya özel nedenlerden dolayı yüz yüze eğitim sürecine katılma imkânı bulamayan kişiler için de uzaktan eğitim güçlü bir seçenek olarak durmaktadır (İlgaz, 2014: 189) ve sürecin sonunda öğrenci başarılı olduğu takdirde diploma veya sertifika alabilmektedir (Özarlan, 2008, 56).

Covid19 pandemisinin ardından yaşanan süreçte uzaktan eğitimin daha fazla yaygınlaşacağı öngörülmektedir ve bu eğitim yönteminin genel olarak şu özelliklere ve faydalara sahip olduğu bulunmuştur (Çetin vd., 2002; Devran ve Elitaş, 2017; Herand ve Hatipoğlu, 2014; Jones, 1996; Kaya, 2002, 19; Kör, 2013; Oliveria, Penedo ve Pereira, 2018; Oral, 2014, 171-196; Uşun, 2006, 16-19; Yalın, 2004, 202; Varol ve Türel, 2003): (a) istenilen yer ve zamanda öğretim sürecine dahil olabileme; (b) ders

içeriğini veya materyaline her an ulaşabilme fırsatı; (c) öğretmenin ve öğrenenin farklı fiziksel ortamlarda bulunmaları; (d) eğitimsel medyanın yada birtakım araçların kullanılması; (e) öğrenci ve öğretmen arasındaki çift yönlü iletişimin olması; (f) eğitimi kiteselleştirebilmenin yanında bireyselleştirebilme; (g) daha ucuz eğitim fırsatı sunma; (h) öğretme ve öğrenme süreçlerinde esneklik ve çeşitlilik sunması; (i) fırsat ve imkan eşitsizliğini azaltıp öğrenciye zengin bir öğrenme fırsatı sunma; (j) farklı mekanlardaki uzmanlardan yararlanabilme. Ayrıca Aktay (2002) uzaktan internet sayesinde yapılacak öğretimlerin okulun baskıcı düzenini ortadan kaldırıp daha verimli öğrenmelerin gerçekleşmesini sağlayacağını belirtmektedir. Dixon ve Pelliccione (2004) çeşitli ülkelerden gelen öğrenciler arasında gerçekleştirilecek uzaktan çevrim içi iletişimlerin bilgi paylaşımını destekleyeceğini ve bu sayede sosyal topluluklar oluşturmanın mümkün olacağını söylerken, McBurnie (2002) uzaktan eğitimin geleneksel ortamlardan bağımsız şekilde kurslar veya dersler açabilmeyi mümkün hale getirdiğini belirtmişlerdir. Demir (2014) ise uzaktan eğitimin özellikle teknolojinin sağladığı bir imkân olduğunu ve mevcut öğrenme süreç ve modellerinin imkânlarını aştığını, öğrenme sürecini zaman ve mekân ötesi bir niteliğe taşıdığını vurgulamıştır.

Uzaktan eğitim ifadesi aslında en geniş anlamda kullanılmaktadır ve elektronik öğrenme veya e-öğrenme, çevrim içi (online) öğrenme ve bilgisayar tabanlı öğrenme gibi ilişkili alt kavramları veya yöntemleri de kapsamaktadır (Çukadar ve Çelik, 2003, 34; Kırık, 2014, 77; Urdan ve Weggen, 2000, 9). Bilgisayar temelli öğretim, DVD veya CD gibi araçlar yoluyla gerçekleşmektedir. Online öğretimde ise genelde internet, sanal ortam, intranet ve sosyal medya gibi araçlar kullanılmaktadır. Elektronik öğretim veya e-öğretim daha kapsayıcı bir özellikte olup her türlü elektronik iletişim teknolojilerinin (televizyon yayını, uydu yayını, video yayını, internet, intranet, CD, DVD, vb.) kullanılarak uygulanmakta olup günümüzde popüler bir durumdadır. Uzaktan eğitim ise yukarıda bahsedilen bütün yöntemlerin birlikte kullanıldığı ve hepsini kapsayan yenilikçi bir eğitim hizmetidir (Çukadar ve Çelik, 2003, 34; Kırık, 2014, 77; Urdan ve Weggen, 2000, 9; Uşun, 2006, 13;). Bu araştırmada en kapsayıcı ifade olması nedeniyle uzaktan eğitim kavramı tercih edilmiştir.

İlk olarak Birleşik Devletler’de mektup yoluyla öğretim şeklinde ortaya çıkan uzaktan öğretim teknolojileri zamanla gelişip zenginleşmiş ve günümüze kadar gelmiştir (Demir, 2014). Moore ve Kearsley (2012) uzaktan eğitimi 1. Nesil: Mektuplaşma, 2. Nesil: Radyo ve televizyon, 3. Nesil: Açık üniversiteler, 4. Nesil: Telekonferans ve 5. Nesil: İnternet/Web şeklinde aşamalandırırken. Casey (2008) ise uzaktan eğitimi tarihsel süreç kapsamında uzaktan eğitim ve posta, uzaktan eğitim ve radyo, uzaktan eğitim ve televizyon, uzaktan eğitim ve uydu iletişimi, uzaktan eğitim ve bilgisayar, uzaktan eğitim ve WWW (World Wide Web) şeklinde değerlendirmiştir. Williams, Pabrock ve Covington (1999) tarihleri temele alarak uzaktan eğitimi şu şekilde değerlendirmiştir: (1) 1860-1960: Basılı materyal, radyo yayınları ve video kasetlerle; (2) 1960- 1990: Çift yönlü ses ve video yayınları, eğitim

amaçlı bilgisayar diskleriyle; (3) 1990 - : Hibrit teknolojiler, sanal sınıflar ve İnternet teknolojileriyle. Uzaktan eğitimi üç kuşağa ayıran Jones'a (2005, 139) göre ise ilk kuşakta öğrenci-öğretmen iletişimi yazışmalar yoluyla yerine getirilirken ikinci kuşakta ses, video, kasetler ve bilgisayarlar gibi yaygın multimedya araçları kullanılmaktadır ve bu iki kuşağın amacı, öğrenme materyallerinin sadece dağıtımını olup bu kuşaklarda öğrenci - öğrenci veya öğrenci - öğretmen etkileşimi oldukça azdır. Üçüncü kuşağı ise bilgisayar bazlı iletişim ve video konferanslar yoluyla öğrenmeyi ve iletişimi sosyal bir süreç olarak vurgulayan, olabildiği kadar etkileşimli ve interaktif bir uzaktan eğitim yöntemi olarak betimlemiştir. Bozkurt (2017, 87-88) da çalışmasında Türkiye'de yapılan uzaktan eğitimin gelişim aşamalarını analiz etmeye çalışmış ve şu dönemleri belirlemiştir: I. Dönem -Tartışma ve öneriler: Kavramsal (1923-1955); II. Dönem -Yazışarak: Mektupla (1956-1975); III. Dönem - Görsel-işitsel araçlarla: Radyo-Televizyon (1976-1995); IV. Dönem - Bilişim tabanlı: İnternet-Web (1996-...). Bu değerlendirmeler sonucunda uzaktan eğitimde günümüzde ve önümüzdeki yıllarda artık internet teknolojileri sayesinde iletişime ve etkileşime imkân tanıyan teknolojilerin daha yoğun bir şekilde kullanılacağı, sanal sınıfların ve yüz yüze öğretimle birleştirilmiş çevrim içi öğrenmelerin ve uzaktan öğrenme programlarının daha önemli hale geleceği ve Covid19 salgını sürecinin de bu durumun itici gücü olacağı tahmin edilmektedir.

İnternet ve teknoloji sayesinde gelişen sınırsız iletişim olanaklarının bir sonucu olarak, uzaktan eğitim artık eş zamanlı (senkron) ve eş zamansız (asenkron) olarak yapılabilmektedir (Akçay ve Gökçearslan, 2015, 1985; Aybat ve Özgün, 2020, 54; Mahiroğlu ve Coşar, 2008, 64; Devran ve Elitaş, 2017, 32; Özarslan, 2008; Özdemir ve Yalın, 2007; Romiszowski, 2004; Simonson vd., 2012; Taylor, 2002, 27; Urdan ve Weggen, 2000, 9). Urdan ve Weggen'e (2000, 9) göre tüm katılımcıların aynı anda sanal sınıflarına bağlandıkları ve birbirleriyle doğrudan iletişim kurdukları ve ders sorumlusunun yönlendirdiği gerçek zamanlı çevrim içi öğrenme ortamları eş zamanlı öğrenme olarak adlandırılır ve bir sınıftaki öğrencilerle canlı çift yönlü uydu bağlantıları, sanal sınıflar, video konferanslar buna örnek olarak verilebilir. Ona göre insanların anında iletişim kuramadığı öğrenme olayı ise eş zamansız öğrenme olarak tanımlanır ve video sunumları, video kaydına alınmış dersler, tartışma grupları, e-postalar ve internet veya CD gibi araçlarla kendi kendine öğrenme gibi örnekleri vardır.

İnternet ve bilgisayarın hayatımızın her alanına girmesiyle birlikte farklı programlar, yazılımlar ve araçlar sayesinde öğretmenler ve öğrenciler eş zamanlı olacak şekilde biraraya gelerek ders işleyebilmektedirler (Aybat ve Özgün, 2020, 54; İzmirli ve Akyüz, 2017; Sen, Atasoy ve Aydın, 2010; Şenkal ve Dinçer, 2012; Yorgancı, 2014). Çevrim içi platformda kullanıcılar arasındaki karşılıklı eş zamanlı iki yönlü ses, görüntü ve veri iletişimini mümkün hale getiren araçlar sayesinde öğrenenler ve öğretmen sürekli etkileşimde bulunabilmekte ve daha da fazlası öğrenciler iş birlikli bir ortamda çalışabilmektedirler (Balta ve Türel, 2013; Kurt ve Özkan, 2014, 221; Uşun, 2006). Eş zamanlı eğitim;

sohbet, video konferans, web konferansları gibi çeşitli yöntemler sayesinde öğretmenlerin ve öğrencilerin aynı anda görüntülü, yazılı ve sesli iletişim kurup zamandan ve mekandan bağımsız olarak bir araya geldikleri sanal bir sınıf platformu olarak da tanımlanabilmektedir. (Allmendinger, 2010; Chapman, 1996; Driscoll, 1999; Falowo, 2007; Işık, Karaca, Özkara ve Biroğul, 2010, 362; Kılıç, Horzum ve Çakıroğlu, 2016; Vonderwell, Liang ve Alderman, 2007).

Öğretmenin ve öğrencinin mekândan ve zamandan bağımsız biçimde daha önce hazırlanmış olan ders araçlarıyla öğrenme-öğretme faaliyetlerini yerine getirmesi anlamına gelen eş zamansız uzaktan eğitim (Sen vd., 2010; Şenkal ve Dinçer, 2012; Yorgancı, 2014) de günümüzde bir hayli yaygınlaşmaktadır. Forumlar, e-postalar, tartışma platformları, bloglar, mesaj panoları, vb. materyaller ve araçlarla öğrenenler farklı zamanlarda öğretmenleri ve arkadaşlarıyla iletişim kurabilmektedirler (Aybat ve Özgün, 2020; Hrastinski, 2008, 51). Eş zamansız uzaktan eğitim, genellikle kapsamlı, kitlesel ses ve görsel materyallerin ve bireysel çalışma dokümanlarının sunulması şeklinde yerine getirilmektedir (Özdemir ve Yalın, 2007) ve bu şekilde öğrenciler önceden hazırlanmış olan ders materyallerine istedikleri zaman erişebilmekte, ders sorumlusuna e-posta yoluyla sorular yöneltebilmektedirler (Devran ve Elitaş, 2017, 32).

Romisozski (2004) çalışmasında uzaktan eğitimin eş zamanlı ve eş zamansız yöntemlerini ve alt kavramlarını aşağıdaki tablo içerisinde göstererek açıklayıp tanımlamaya çalışmıştır.

Table 1. Uzaktan Eğitimin Yapılandırılmış Tanımları (Romisozski, 2004, 2'den uyarlanmıştır).

	(A) Bireysel kendi kendine çalışma Bilgisayar bazlı öğretim / öğrenme / eğitim	(B) Grupla iş birlikçi Bilgisayar yönlendirmeli iletişim
(1) Çevrim içi çalışma Senkron iletişim (gerçek zamanlı)	İnternette gezinme, Bilgi edinme veya öğrenme amaçlı web sayfalarına erişme, (bilgi veya beceri)(bir internet araştırmasının ardından)	Genelde videolu olan sohbet odaları (chat rooms) (internet aktarmalı sohbet protokolleri, elektronik beyaz tahtalar) Ses / Video konferansları (internet video konferans buluşmaları, CUSeeMe; NetMeeting gibi)
(2) Çevrimdışı Çalışma Asenkron iletişim (esnek zamanlı)	Bağımsız yazılımları kullanma / daha sonra çalışmak için internetten materyaller indirme (öğrenme nesnelere indirme)	E-postalar, tartışma listeleri veya öğrenme yönetim sistemleri (LMS) yoluyla asenkron iletişim (sanal öğrenme ortamları, WebCT, vb.)

Romisozski'ye (2004) göre uzaktan eğitim veya elektronik öğrenme; yalıtılmış bireysel bir etkinlik olabileceği gibi iş birlikçi bir grup etkinliği de olabilir ve uzaktan eğitimde hem senkron (gerçek zamanlı veya eş zamanlı) hem de asenkron (esnek zamanlı veya eş zamansız) iletişim türleri kullanılabilir.

Covid19 pandemisi nedeniyle ve çağımızın gelişen teknolojileri sayesinde eğitim-öğretim sisteminin geri dönülemeyecek şekilde farklılaşacağı öngörülebilir. Bu noktada uzaktan eğitim süreçlerinin bundan sonraki yıllarda da eğitimin her döneminde ve aşamasında her eğitim düzeyinden gelen öğrencilerle yoğun bir şekilde kullanılacağı ve çok daha önemli hale bürüneceği gayet açık olarak görülmektedir. Bu yüzden uzaktan eğitim üzerine çok daha fazla çalışma yapmak, konuyu tüm yönleriyle incelemek, paydaşların düşüncelerini analiz etmek ve olası sorunların erkenden tespitini yapabilmek son derece önemli hale gelmektedir. Bu noktada bu çalışmanın amacı; eş zamanlı uzaktan eğitimle yabancı dil öğretiminde uygulayıcıların görüşlerini incelemek ve onların süreçte yaşadıklarını ve düşüncelerini analiz edip ileriye dönük önerilerde bulunmaktır. Çalışma, pandemi sürecindeki eş zamanlı uzaktan eğitimle ilgili olduğu ve uygulayıcıların, yani öğretim elemanlarının bu süreçteki izlenimlerini analiz edeceği için önemlidir. Literatür incelendiğinde yapılan çalışmaların çoğunluğunun uzaktan eğitimin tarihi ve geleceği, uzaktan eğitimle yapılan derslerdeki öğrencilerin başarı durumları veya öğrencilerin süreçte neler yaşadıkları ile ilgili olduğu belirlenmişken öğretmenlerin veya ders sorumlularının bu süreçle ilgili görüşlerini araştıran çok az sayıda çalışma olduğu görülmüştür. Bu yüzden çalışmanın alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Yöntem

Bu araştırma, dünya genelinde yaşanan salgın döneminin getirdiği zorunlu uzaktan eğitim sürecinde eş zamanlı olarak yürütülen yabancı dil derslerinde ders sorumlusu öğretim elemanlarının yaşadıkları süreci değerlendirebilmeleri amacı ile nitel araştırma yöntemlerinden olan durum çalışması ile desenlemiştir. Durum çalışması, bir varlığın mekâna ve zamana bağlı olarak tanımlandığı araştırmadır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2016) ve en önemli özelliği bir durumun derinlemesine araştırılarak ilgili sonuçları ortaya çıkarmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2019-2020 akademik yılı içerisinde, Türkiye’de bir devlet üniversitesinin yabancı dil yüksekokulunun hazırlık biriminde görev yapmakta olan 10 (6 erkek, 4 kadın) öğretim elemanı oluşturmaktadır. Hazırlık biriminde görev yapan 21 öğretim elemanı olduğu halde çalışmaya gönüllü olarak katılım sağlayan 10 öğretim elemanı çalışmaya dâhil edilmiştir. Çalışmaya katılan öğretim elemanlarının yaşları 29 ile 37 arasında değişmekte olup mesleki deneyimleri de 7 ile 14 yıl arasında değişmektedir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmacılar tarafından oluşturulmuş ve açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile çalışmanın verileri toplanmıştır. Görüşme formu hazırlanırken ilgili literatür incelenmiş ve alan uzmanlarının görüşlerinden faydalanılmıştır. Oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formu, e-posta ve WhatsApp yazışma programı sayesinde çalışmaya katılmaya gönüllü olan

öğretim elemanlarına ulaştırılmıştır. E-posta sisteminde iletişim, çevrim içi olabildiği gibi eş zamanlı biçime gerek duyulmadan da derinlemesine ve birden fazla e-posta alışverişini içerebilecek bir şekilde gerçekleşebilmektedir (Creswell, 2018; Kazmer ve Xie, 2008; Meho, 2006). Önceden ve dikkatli bir şekilde hazırlanmış olan bu açık uçlu sorular çalışmaya katılanlara belli bir sıra ile sorulmaktadır (Patton, 2002).

Araştırmadan elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırmanın analizlerinin güvenilirliği ve araştırmacıların yanlılığını ortadan kaldırmak için kodlamalar ve temalar araştırmacılar hemfikir oluncaya kadar sürmüştür. Ayrıca bulgular, öğretim elemanlarının görüşlerinden (1KÖE: 1. Kadın Öğretim Elemanı, 2EÖE: 2. Erkek Öğretim Elemanı şeklinde gösterilerek) doğrudan alıntılar yapılarak desteklenmiştir.

Uzaktan Eğitim Süreci

2020 yılında baş gösteren Covid19 salgınının ardından Türkiyede eğitim vermekte olan üniversiteler bütün programları ile birlikte uzaktan eğitime geçmek zorunda kalmışlardır ve bu acil uzaktan eğitim sürecinde bütün dersler eş zamanlı veya eş zamansız olarak uzaktan yapılmaya başlanmıştır. Çalışmanın yapıldığı üniversitenin yabancı diller yüksekokulunun hazırlık biriminde de eş zamanlı eğitim uygulanmaya başlanmıştır. Hazırlık biriminin geleneksel eğitimdeki haftalık 24 saatlik yabancı dil programı, gün ve saat dahi değiştirmeden aynı şekilde eş zamanlı eğitime dönüştürülmüştür ve Google–Meet programı üzerinden dersler uzaktan eş zamanlı şekilde işlenmeye başlanmıştır. Karşılıklı aktif iletişime ve etkileşime, ekran paylaşımına ve öğretim elemanının katılımcıları görüntülü olarak da takip edebilmesine imkân tanıyan bu programda öğretim elemanı oturum açarak öğrencileriyle bağlantı linkini Whatsapp uygulamasıyla paylaşmış ve bağlanan öğrencilerle dersi işlemiştir. İnternet, bağlantı ve bilgisayar sorunu yaşayan öğrenciler ise eş zamanlı eğitimlere hiç katılım göstermemişlerdir. Pandemi nedeniyle dönem sonuna kadar 10 hafta boyunca dersler bu şekilde gerçekleştirilmiştir. Süreçte 2 ara sınav ve 1 final sınavı çevrim içi şekilde gerçekleştirilmiştir. Her bir sınav iki gün sürmüştür. Birinci gün; dinleme, kelime, dil bilgisi ve okuduğunu anlama üzerine açık uçlu, kısa cevaplı veya çoktan seçmeli gibi farklı türdeki sorular yine Google Meet uygulamasıyla Google Forms üzerinden çevrim içi olarak öğrencilerle paylaşılmış ve öğrenciler de cevaplarını belirlenen süre içerisinde Google Forms dosyasına yazmışlardır. Öğrencilere sınav süresince kameralarını açık tutmaları talimatı verilmiştir ve her sınıfta iki görevli öğretim elemanı sürekli öğrencileri takip etmiştir. Ardından öğrencilere Google Classroom üzerinde yazma konuları verilmiş ve 1 saat süre içerisinde bir konuyu seçip en az 3 paragraflık İngilizce kompozisyon yazmaları istenmiştir. Öğrenciler sürekli görüntülü olarak takip edilmeye çalışılmıştır. İkinci günde konuşma sınavı yine Google Meet üzerinden yapılmıştır. İkili grup olan öğretim elemanları, açtıkları Google Meet oturumuna öğrencileri tek tek davet edip onları konuşma sınavına almışlardır. Her

öğrenciye rastgele farklı iki konu verilmiş ve bir tanesi hakkında belli bir süre konuşması istenmiştir. Öğrencinin sınav süresince her zaman görüntüsünün ve sesinin açık olması istenmiştir. Sınavlar bu şekilde yürütülmüştür.

Bulgular

1. Öğretim Elemanlarının Yabancı Dil Öğretimi Açısından Geleneksel Yüz Yüze Eğitim ile Eş Zamanlı Uzaktan Eğitimden Hangisinin Daha Verimli Olduğu Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Bulgular

Çalışma grubunu oluşturan öğretim elemanlarının yabancı dil öğrenimi açısından geleneksel yüz yüze eğitim ile eş zamanlı uzaktan eğitimden hangisinin daha verimli olduğuna dair değerlendirmeleri incelendiğinde, katılımcıların 9'u (%90) geleneksel yüz yüze eğitimin daha verimli olduğu yönünde görüş belirtirken, 1 (%10) katılımcı ise eş zamanlı uzaktan eğitimin daha verimli olduğunu ifade etmiştir. Çalışma grubunu oluşturan öğretim elemanlarının tercihlerine ve nedenlerine dair görüşlerine Tablo 2'de yer verilmiştir.

Tablo 2. Geleneksel Yüz Yüze Eğitim ile Eş Zamanlı Uzaktan Eğitim Arasında Hangisinin Daha Verimli Olduğu Hakkındaki Görüşler

Tercihleri	Tercih Nedenleri	Görüşleri
Geleneksel Yüz Yüze Eğitim	Sınıf yönetimi kaynaklı	Uzaktan eğitimde öğrencilerin konsantrasyonunu sağlamanın zorluğu. Uzaktan eğitimde öğrencilerle göz teması kuramama ve beden dillerini izleyememe Yüz yüze eğitimde öğrencilerle birebir ilgilenilebilme
	Ders süreci kaynaklı	Uzaktan eğitimde öğrencilerin derse katılım oranının düşük olması Uzaktan eğitimde öğrencilerin motivasyonunun düşmesi Yüz yüze eğitimde aktif katılımı oluşturmanın daha kolay olması İlgi uyandırma açısından yüz yüze eğitimin daha verimli olması
	Teknik sorunlar kaynaklı	Tahta, bilgisayar, vb. ders materyallerinin yüz yüze eğitimde daha etkin kullanımı Online eğitimdeki teknik yetersizliklerin ve bağlantı sorunlarının problem oluşturması
	Diğer	Eş zamanlı uzaktan eğitimin doğasından ve özelliklerinden dolayı
Eş Zamanlı Uzaktan Eğitim	Fırsat kaynaklı	Esneklik olması Farklı kaynaklara erişimin daha hızlı olması Öğrencilerle materyal paylaşımının daha verimli olabilmesi

Tablo 2'de görüldüğü üzere öncelikle katılımcıların tercihleri verilmiş ve ardından tercih sebeplerine dair görüşleri farklı kategoriler altında incelenmiştir. Buna göre katılımcıların yabancı dil öğretiminde geleneksel yüz yüze eğitimi tercih etme sebepleri sınıf yönetimi kaynaklı, ders süreci

kaynaklı, teknik sorunlar kaynaklı ve diğer temaları altında incelenirken eş zamanlı uzaktan eğitimi tercih sebepleri ise fırsat kaynaklı teması altında incelenmiştir. Katılımcılara göre yüz yüze eğitimin; sınıf yönetimi, motivasyon, konsantrasyon, göz teması, öğrencilerle birebir ilgilenilme konularında eş zamanlı eğitime üstün olduğu bulunmuştur ve eş zamanlı uzaktan eğitimde zaman zaman teknik sorunların meydana geldiği bir katılımcı tarafından dile getirilmiştir. Ayrıca eş zamanlı eğitimin doğasının farklı olduğu ve yabancı dil öğretimine uygun olmadığı da bir katılımcı tarafından dile getirilmiştir. Eş zamanlı eğitimin ise esnek olma, kaynaklara hızlı erişim ve verimli materyal paylaşımı gibi fırsatları olduğu bir katılımcı tarafından vurgulanmıştır. Öğretim elemanlarının cevaplarından bazıları şu şekildedir:

“Yüz yüze eğitimde ders materyalleri daha etkin kullanılabilir. Tahta, bilgisayar gibi araçlar eş zamanlı ve verimli kullanılabilir. Ayrıca online eğitimde tüm öğrencileri görmüyoruz ama sınıfta hepsini görme imkanımız var. Bu durum onların beden dillerini izleyebilmemizi, neleri anlayıp neleri anlamadıklarını anlayabilmemize imkan sağlıyor.” (5KÖE)

“Dil öğrenimi aktif katılımı gerçekleştirecek bir durum. Online eğitim öğrencilerimizin aktif katılımını zorluyor.” (10KÖE)

2. Öğretim Elemanlarının Eş Zamanlı Uzaktan Eğitimin Yabancı Dil Eğitimi Açısından Olumlu (Avantajları) ve Olumsuz Yanları (Dezavantajları) Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Bulgular

Tablo 3. Eş Zamanlı Uzaktan Eğitimle Yabancı Dil Öğretiminin Olumlu ve Olumsuz Yanlarına İlişkin Düşünceler

		Düşünceleri
Olumlu yanları	Bireylerle ilgili	Öğrencinin ve öğretmenin istediği yerden bağlanabilmesi Öğrencilerin evde daha rahat ders dinleyebilmeleri Sınıf baskısının önüne geçebilmesi
	Ders süreciyle ilgili	Ders saatinin ihtiyaca göre düzenlenebilmesi Disiplin problemlerinin yaşanmaması Farklı yöntemlerle dersi bireyselleştirme imkânı
	Teknik sorunlarla ilgili	Bağlantı sorunları ve teknik aksaklıklar
Olumsuz yanları	Bireylerle ilgili	Her öğrencinin internet imkânının olmaması Öğrenci motivasyonunun sağlanmasının zorluğu Evde olmanın daha kolay dikkat dağınıklığına yol açması Öğrencilere bireysel olarak dönüt vermenin zorluğu Yüz yüze eğitime göre beyni daha fazla yorması
	Ders süreciyle ilgili	Grup etkinlikleri yapmanın imkânsız olması Ders süresince etkileşim, tartışma, soru-cevap ve aktif öğrenme eksikliği Etkinlikler sırasında öğrencilerin tepkilerini ve beden dillerini anlayamama
	Değerlendirmeye ilgili	Sınavların güvenilirliğinin sağlanamaması Değerlendirme sırasında kesin bir kontrol mekanizmasının bulunmaması

Öğretim elemanlarına göre eş zamanlı uzaktan eğitimle yabancı dil öğretiminin olumlu ve olumsuz yanları Tablo 3'te gösterilmiştir. Öncelikle katılımcıların eş zamanlı uzaktan eğitimin olumsuz yanlarından daha çok bahsettikleri söylenebilir. Olumlu yanları; bireylerle ilgili ve ders süreciyle ilgili olmak üzere 2 tema altında incelenirken olumsuz yanları; teknik sorunlarla ilgili, bireylerle ilgili, ders süreciyle ilgili ve değerlendirmeye ilgili olmak üzere 4 tema altında incelenmiştir. Olumlu yanlarında uzaktan eğitimin mekândan bağımsızlığı ve sınıf baskısının önüne geçilmesi gibi bireysel avantajlardan ve ders saatinin düzenlenebilmesi; disiplin sorunlarının daha az olması ve sanal ortamda farklı yöntemlerin kullanılması gibi ders süreciyle ilgili avantajlarından bahsedilmiştir. Olumsuz yanlarında ise bağlantı sorunları ve teknik problemlerin yanı sıra internet imkanı; motivasyon ve dikkat dağınıklığı; bireysel olarak dönüt vermenin zorluğu ve yüz yüze eğitimin beyni daha çok yorması gibi bireysel dezavantajlardan ve grup çalışması yapamama, etkileşim, tartışma, soru-cevap ve aktif katılım eksikliği ve öğrencilerin tepkilerini ve beden dillerini anlayamama gibi ders süreciyle ilgili dezavantajlardan bahsedildiği bulunmuştur. Ayrıca katılımcılar, eş zamanlı uzaktan eğitimde değerlendirmenin de olumsuz bir durum oluşturduğunu dile getirmişlerdir. Öte yandan evden ders çalışabilme hem olumlu hem de olumsuz bir durum olarak nitelendirilmiştir. Katılımcılardan bazıları özellikle çekingen öğrenciler veya sınıfta uzun süre oturmaktan hoşlanmayan hareketli öğrenciler için eş zamanlı uzaktan eğitimin sınıf baskısını ortadan kaldırdığını düşünmüşlerdir. Öğretim elemanlarının cevaplarından bazıları şu şekildedir:

“Avantaj: Zaman sıkıntısı yok. Derslerin saatini ihtiyaca göre düzenlemek kolay.

Dezavantaj: Öncelikle öğrenci motivasyonunu sağlamak zor. Öğrencinin dikkatini dağıtacak çok şey var. Ev psikolojisinden çıkıp ders psikolojisine girmek zor. Grup aktivitesi yapmak imkansız.”

(2KÖE)

“Olumlu yanları- Öğrenciler evde rahatça dersi dinleyebiliyor ve söz hakkı alıyor. Kamerayı

açanların ders içinde tepkileri görülebiliyor. Öğrenciler her ortamda derse katılabiliyor. Olumsuz

Yanları- Yüz yüze eğitim kadar interaktif değil. Öğrencilerin aktivitelerde (örneğin dinleme)

yüzü ve tepkileri görülüyor. Öğrencilerin dersi dinleyip dinlemedikleri anlaşılıyor. Yeterince

aktif olmuyorlar.” (4KÖE)

3. Öğretim Elemanlarının Eş Zamanlı Yabancı Dil Öğretim Sürecinde Karşılaştıkları Önemli Sorunlara İlişkin Bulgular

Tablo 4. Eş Zamanlı Yabancı Dil Öğretim Sürecinde Karşılaşılan Önemli Sorunlar

Düşünceleri	
Teknik sorunlar	Teknolojik aletler (bilgisayar, telefon, vb.) ve internet bağlantısı kaynaklı sorunlar Sanal ortamın beyni yüz yüzedeki daha fazla yorması Teknolojik altyapıya sahip olmayan öğrencilerin dersleri bırakması Laptopu olmayan öğrenciler

Öğretimsel sorunlar	Öğrenci motivasyonunu sağlamanın veya artırmanın zor olması
	Ders sırasında öğrencileri takip edebilmenin zor olması
	Her öğrenciyle etkin bir iletişimin kurmanın zorluğu
	Her öğrenciye dönüt vermenin zor olması
	Dersler veya değerlendirme sırasında kesin bir kontrol mekanizmasının olmaması
	Ölçme ve değerlendirmelerin güvenilirliğinin sağlanamaması
	Öğrencilerin aktif katılımının düşmesi.

Öğretim elemanlarına eş zamanlı yabancı dil öğretim sürecinde karşılaştıkları önemli sorunların neler olduğu sorulduğunda alınan cevapların iki tema altında incelenebileceği anlaşılmıştır ve Tablo 4'te gösterilmiştir. Teknik sorunlar teması altında teknolojik aletlerden ve internetten kaynaklı sorunlar ve teknolojik altyapıdan yoksun öğrenciler göze çarpmaktadır. Öğretimsel sorunlar temasında ise motivasyon ve öğrencileri takip edip dönüt verebilme ve iletişim sorunlarının yanı sıra ölçme ve değerlendirmeye ilgili sorunlara ulaşılmıştır. Öğretim elemanlarının cevaplarından bazıları şu şekildedir:

"Online her öğrenci ile iyi iletişim kurmak zor. İletişim zor olunca dönüt vermek zor oluyor."

(5KÖE)

"Sanal ortamın beyni yüz yüzeden daha fazla yorması, öğrencinin o anda ne yapıp ettiğine dair kesin bir kontrol mekanizmasının bulunmaması, sınavların vs. güvenilirliğinin sağlanamaması gibi sorunlar sıralanabilir. Tabi yaşanabilecek teknik aksaklıklar da yadsınamaz bir sorun."

(6EÖE)

4. Öğretim Elemanlarının Eş Zamanlı Uzaktan Eğitimle Yabancı Dil Becerilerinin Kazandırılmasına Yönelik Düşüncelerine İlişkin Bulgular

Öğretim elemanlarının yabancı dil becerilerinin (dinleme/konuşma/okuma/yazma) eş zamanlı uzaktan eğitimle kazandırılmasına yönelik etki düzeylerini incelemek için öncelikle 4 becerinin her biri için çok verimli, orta düzeyde verimli, az verimli, verimsiz ve fikrim yok seçeneklerinden oluşan likert tarzda sorular sorulmuştur ve bu şekilde görüşlerini ifade etmeleri istenmiştir. Buna göre konuşma becerisi için öğretim elemanlarından, 4'ü orta düzeyde verimli, 4'ü az verimli ve 2'si de verimsiz şeklinde; yazma becerisi için 2'si çok verimli, 5'i orta düzeyde verimli, 3'ü de az verimli şeklinde; dinleme becerisi için 2'si orta düzeyde verimli, 6'sı az verimli, 2'si de verimsiz şeklinde ve okuma becerisi için 2'si çok verimli, 6'sı orta düzeyde verimli ve 2'si de az verimli şeklinde ifade etmişlerdir. Tablo 5'te öğretim elemanlarının görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 5. Dil Becerilerinin Eş Zamanlı Uzaktan Eğitim Yöntemi İle Kazandırılmasına Yönelik Görüşler

Görüşleri	
Olumlu	Uzaktan ve yüz yüze eğitim özünde aynı Her bir beceriyle ilgili verimli çalışmalar yapılabilir

Olumsuz	Konuşma becerisinde aktif katılımın sağlanamaması Okuma-yazma becerisinde motivasyonun düşmesi Öğrencilerin uzaktan eğitime alışkın olmaması Yazma öğretiminde zorlanması Konuşma ve yazma becerisi için öğrencinin fiziksel olarak yanında olamama Bireysel ve anında dönüt vermenin zorluğu Dinleme becerisinin problemlili ve zor olması Genel olarak sıkıcı ve verimsiz Öğretmenlerin uzaktan eğitimde alt yapılarının olmaması Okuma becerisi için verimli yöntemlerin kullanılmaması Ölçme-değerlendirmeye ilgili problemler Öğrencileri sınıftaki gibi gözlemleyememe
---------	---

Tablo 5 incelendiğinde öğretim elemanlarının eş zamanlı uzaktan eğitimle yabancı dil becerilerinin kazandırılması konusunda oldukça fazla olumsuz görüşe sahip oldukları; aktif katılım, motivasyon, gözlem yapma ve dönüt verme gibi süreçlerde zorlandıkları; 4 dil becerisiyle ilgili farklı problemler olduğu; öğrencilerin sisteme alışkın olmadıkları ve öğretmenlerin altyapılarının yeterli düzeyde olmadığı bulgularına ulaşılmıştır. Ayrıca olumlu yanları olarak; özünde yüz yüze ve uzaktan eğitimin aynı şey olduğu ve verimli çalışmalarla verimli hale getirilebileceği yönünde görüşler vardır. Öğretim elemanlarının cevaplarından bazıları şu şekildedir:

“Speaking-writing becerileri için öğrencinin yanında olmanın daha verimli olacağını düşünüyorum.” (4KÖE)

“Eş zamanlı uzaktan eğitim listening becerisi için fazla zorlayıcı. Speaking becerisi için yüz yüze eğitim kadar verimli olmasa da iyi düzeyde.” (10KÖE)

5. Öğretim Elemanlarının Eş Zamanlı Uzaktan Eğitimle Yabancı Dil Alt Becerilerinin Kazandırılmasına Yönelik Düşüncelerine İlişkin Bulgular

Öğretim elemanlarının yabancı dil alt becerilerinin (kelime/dil bilgisi/telaffuz) eş zamanlı uzaktan eğitimle kazandırılmasına yönelik etki düzeylerini incelemek için öncelikle 3 beceri için yine aynı şekilde çok verimli, orta düzeyde verimli, az verimli, verimsiz ve fikrim yok seçeneklerinden oluşan likert tarzda sorular sorulmuştur ve ardından görüşlerini ifade etmeleri istenmiştir. Buna göre kelime bilgisi (vocabulary) için öğretim elemanlarından 2’si çok verimli, 6’sı orta düzeyde verimli ve 2’si az verimli şeklinde; dil bilgisi (grammar) için 2’si çok verimli, 7’si orta düzeyde verimli ve 1’i az verimli şeklinde; telaffuz (pronunciation) için 2’si orta düzeyde verimli, 7’si az verimli ve 1’i de verimsiz şeklinde ifade etmişlerdir. Tablo 6’da öğretim elemanlarının görüşlerine de yer verilmiştir.

Tablo 6. Dil Alt Becerilerinin Eş Zamanlı Uzaktan Eğitim Yöntemi İle Kazandırılmasına Yönelik Görüşler

Görüşleri	
Olumlu	Dilbilgisi ve kelime öğretiminde iki eğitim türü de kullanılabilir. Uygulamalar sayesinde kelime öğretimi bu şekilde daha kolay Derslere tam ve sürekli bağlanılırsa öğrenilebilir.
Olumsuz	Telaffuz hatalarını anında düzeltmek zor Telaffuz öğretiminde tekrar et etkinlikleri sınıftaki gibi olmuyor Ölçme-değerlendirmenin sağlıklı yapılamaması Telaffuz bu şekilde geliştirilemez Dil bilgisi öğretimi bu şekilde zor Nasıl daha iyi kazandırılacağı ile ilgili fikrim yok

Tablo 6 incelendiğinde öğretim elemanlarının dil bilgisi ve kelime öğretiminde eş zamanlı eğitimin kullanılabilirliğini düşünürken telaffuz öğretiminin problemlili olduğunu ve eş zamanlı uzaktan eğitimle telaffuzu kazandırmanın çok zor olduğunu ifade ettikleri bulunmuştur. Öğretim elemanları telaffuz becerisinde düzeltme ve tekrar etkinliklerinin zor olduğunu, ölçme-değerlendirmenin sağlıklı gerçekleştirilemediğini, dil bilgisinde de zorluklar yaşanabileceğini ve bu becerileri daha iyi kazandırmak için neler yapılabileceği hakkında fikirlerinin olmadığı yönünde görüş bildirmişlerdir. Öğretim elemanlarının cevaplarından bazıları şu şekildedir:

"Nasıl daha iyileştirilebileceği hakkında bir fikrim yok, şu anda mümkün olan en verimli halde derslerimizi işlemeye çalışıyoruz ama öğrenci açısından baktığımda sağlıklı bir ölçme değerlendirme yapamadığımız için çok verimli olduğunu düşünmüyorum." (6EÖE)

"Kelime ve grammar becerileri eş zamanlı eğitimle geliştirilebiliyor ama pronunciation için aynı şeyi söyleyemeyeceğim." (10KÖE)

6. Öğretim Elemanlarının Eş Zamanlı Uzaktan Eğitimde Çevrim İçi Olarak Yapılan Sınavlara Yönelik Düşüncelerine İlişkin Bulgular

Öğretim elemanlarının çevrim içi olarak yapılan sınavlarla ilgili düşüncelerini incelemek için onlara 3 ifade verilmiş ve bu ifadelere katılıp katılmadıkları sorulmuştur ve ardından fikirlerini açıklamaları istenmiştir. Buna göre "çevrim içi sınavlar verimli bir şekilde yapılmıştır" ifadesine öğretim elemanlarından 9'u katılıyor ve 1'i kararsızım şeklinde; "çevrim içi sınavlar ders kazanımlarını ölçebilmiştir" ifadesine 8'i katılıyor ve 2'si kararsızım şeklinde; "çevrim içi sınavlar yabancı dil öğretim sürecinde kullanılabilir" ifadesine ise 6'sı katılıyor ve 4'ü kararsızım şeklinde görüş bildirmişlerdir. Öğretim elemanlarının hiçbiri katılmıyorum seçeneğini işaretlememiştir. Tablo 7'de öğretim elemanlarının görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 7. Öğretim Elemanlarının Çevrim İçi Sınavlara Yönelik Görüşleri

Görüşleri	
Olumlu	Sınav uygulama formatı ve düzeni faydalıydı Uygun platformlarla ve şartlarla daha iyi olabilir Oldukça etkili seviyede gerçekleştirildi Sınav değerlendirmesinin öğretmene zaman kazandırması Mecburi durumlarda geliştirilerek kullanılabilir Konuşma sınavı yüz yüze eğitimle aynı şekilde yapıldı
Olumsuz	İnternet ve teknoloji kaynaklı teknik sorunların olması Sınav sırasında denetimin olmaması Kopya çekme durumunun kontrol altına alınamaması Sınavlarda güvenilirliğin düşük olması Sınavın objektifliğinin düşük olması İlk çevrim içi sınavları olduğu için bazı öğrencilerin stress yaşaması

Tablo 7 incelendiğinde öğretim elemanlarının çevrim içi sınavın uygulanma şekli ve formatıyla ilgili olumlu düşüncelere sahip oldukları ve farklı platform ve uygulamalarla sınavların daha iyi hale getirilebileceğini ifade ederken aynı zamanda çevrim içi sınavın; teknik sorunlar, kopya çekme durumları, güvenilirliğin ve objektifliğin düşük olması, stress faktörü gibi olumsuz yanlara sahip olduğunu dile getirmişlerdir. Öğretim elemanlarının cevaplarından bazıları şu şekildedir:

“Sınavların uygulanmasında teknik sorunlar ortaya çıkabilmektedir. Diğer sorun ise öğrencilerin kopya çekmelerinin önüne geçmenin zor olması; bu yüzden sonuçlar beklendiği kadar objektif olmayabilir.” (3EÖE)

“Zorlayıcı yönleri olsa da içinde bulunduğumuz süreçte en iyi şekilde gerçekleştirildiğini düşünüyorum. Öğrenciler için ilk eş zamanlı sınav olduğu için bazı öğrencilerimizde stres sorunu oluştu. Speaking sınavının yüz yüze sınavdan bir farkı yoktu.” (10KÖE)

7. Öğretim Elemanlarının Yabancı Dil Öğretiminde Eş Zamanlı Uzaktan Eğitimin İlerleyen Yıllarda Da Uygulanmasına Yönelik Düşüncelerine İlişkin Bulgular

Tablo 8. Öğretim Elemanlarının Yabancı Dil Öğretiminde Eş Zamanlı Uzaktan Eğitimin İlerleyen Yıllardaki Kullanımına Yönelik Görüşleri

Görüşleri	
Kullanılabilir	Örgün eğitime destek olarak kısmen, karma Okuma-yazma ve dil bilgisi öğretimi için kullanılabilir Ödevler ve projeler şeklinde değerlendirmeye Öğrenci takibinin daha iyi yapılabildiği uygulamalarla Teknolojik altyapı ve bağlantı sorunları çözülmüşse Sınavların yüz yüze olması şartıyla Ders anlatımı için olabilir
Kullanılamaz	Sınav sorunu ve güvenilirliği çözülmeden kullanılamaz Dinleme ve konuşma için verimli olmayabilir Etkinlikler, tekrarlar ve aktif iletişim gerektiği için kullanılamaz İleride devam etmemeli Pratik yapma ve tartışma gerektiği için kullanılamaz

Tablo 8 incelendiğinde, öğretim elemanlarına göre yabancı dil öğretiminde eş zamanlı yabancı dil öğretiminin belli değişiklikler ve bazı şartlarla kullanılmasının desteklendiği ve dil öğretiminin bazı özellikleri ve becerileri yüzünden uzaktan öğretimin verimli olamayabileceği ifadelerine ulaşılmıştır. Sınavların güvenilirliğinin öğretim elemanlarına göre önemli bir sorun oluşturduğu da bulunmuştur. Eş zamanlı uzaktan yabancı dil öğretimini tamamen destekleyen bir öğretim elemanı ise çevrim içi eğitim sürecinde eğitimin yeniden tanımlanıp eğitim felsefesi ile ilgili tartışmaların yapılmasını ve yaklaşımların güncellenmesi gerektiğini dile getirmiştir. Öğretim elemanlarının cevaplarından bazıları şu şekildedir:

“Bütünüyle uygulanmamalı. Kısmen destek uygulaması olarak örgün eğitimde kullanılabilir.”

(1EÖE)

“Ben yüz yüze eğitim taraftarıyım. Yabancı dilde öğrencilerle etkin iletişim kurmak önemli. Öğrenci öğretmen arasına mesafe girdiğinde birbirini anlamak zordur. İngilizce herhangi bir sözel ders gibi anlatıp geçilecek bir ders değil. Yabancı dil anlatılır, öğrenciler etkinliğin içine çekilir, bol tekrar yaptırılır. Öğrenci, öğretmen eşliğinde, dili uygun konteksterde bol miktarda kullansın ki dili öğrenebilsin.” (5KÖE)

Sonuç ve Tartışma

Öğretim elemanlarının eş zamanlı uzaktan eğitimle yabancı dil öğretimi üzerine görüşlerinin incelendiği bu çalışmada öğretim elemanlarının yabancı dil öğretiminde eş zamanlı uzaktan eğitimi genel olarak verimli bulmadıkları ve olumsuz yanlarının oldukça fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcıların; öğrencilerle birebir ilgilenebilme, göz teması kurabilme, beden diliyle anlaşabilme gibi sınıf yönetimiyle ve derse aktif katılımı ve motivasyonu daha kolay sağlama gibi ders süreciyle ilgili avantajlarından dolayı geleneksel yüz yüze eğitimi verimli buldukları anlaşılmaktadır. Eş zamanlı uzaktan eğitimi ise zaman zaman bağlantı sorunları yaşanması; motivasyon kaybı, dikkat dağınıklığı, dönüt ve geribildirim vermenin zorluğu, internet imkanı gibi bireysel sebepler; tartışma, soru-cevap, etkileşim etkisizliği gibi ders süreciyle ilgili durumlar ve güvenilirlik gibi değerlendirmeye ilgili süreçler yüzünden verimli bulmadıkları sonucuna varılmıştır. Öte yandan eş zamanlı uzaktan eğitimin zaman-mekân esnekliği sağlaması, farklı kaynaklara ve materyallere erişimi ve paylaşımı kolaylaştırması, sınıf baskısının önüne geçebilmesi, disiplin problemlerini önleyebilmesi gibi fırsatları olduğu sonucuna da ulaşılmıştır. Eş zamanlı uzaktan eğitim ortamlarında doğrudan geri bildirim, aktif katılım, iletişim ve etkileşim eksiklikleri gibi sorunların farklı çalışmalarda öğretmenler tarafından dile getirildiği bulunmuştur (Akkuş ve Acar, 2017; Bilgiç ve Tüzün, 2015; Yazıcı, Altas, ve Demiray, 2001) ve bu tür sorunların öğretim elemanlarını olumsuz yönde etkilediği ve uzaktan eğitime karşı negatif algı oluşturduğu literatürde yapılan çalışmalarla da desteklenmektedir (Bower, 2001; Gürer, Tekinarslan ve Yavuzalp, 2016; McLean, 2006; Schifter, 2002).

Araştırmanın bulguları incelendiğinde eş zamanlı uzaktan eğitimde öğretmen elemanlarının bağlantı ve teknolojik altyapı gibi teknik sorunları ve motivasyon, katılım, iletişim, öğrenci takibi, dönüt verme ve değerlendirme gibi öğretimsel sorunları çok önemli olarak algıladıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bu nedenle çalışmanın katılımcılarına göre bu sorunlara çözümler veya alternatif yaklaşımlar bulunmadan eş zamanlı uzaktan eğitimin yabancı dil öğretiminde verimli olamayacağı söylenebilir. Bolliger ve Wasilik (2009), Lloyd, Byrne, ve McCoy (2012) ile Yılmaz ve Aktuğ (2009) tarafından yapılan çalışmalarda da bu sonuçları destekleyecek şekilde öğretmen elemanlarına teknik desteğin, materyal desteğinin ve pedagojik eğitimlerin sağlanmasının onların uzaktan eğitim derslerindeki sorunları çözmelerine yardımcı olabileceği bulunmuştur. Bu şekilde öğretmen elemanları da kendilerini geliştirebilecek ve yenilikçi uygulamalar ile öğretimi daha aktif hale getirebileceklerdir (Falowo, 2007; Hara ve Kling, 2000; Moore ve Kearsley, 2011).

Araştırmanın yabancı dil becerileriyle ilgili bulgularına göre eş zamanlı yabancı dil öğretiminde dinleme ve konuşma becerilerinin öğretiminin genel olarak verimli olmadığı ancak okuma ve yazma becerilerinin öğretiminin nispeten daha verimli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bunun sebepleri incelendiğinde ise konuşma becerisinde öğrencinin yanında olamama, anlık dönüt verememe, katılımın düşmesi, dersin sıkıcı hale gelmesi ve değerlendirme sorunlarından bahsedilebilir. Ayrıca öğrencilerin bu sisteme alışkın olmamasının; öğretmen elemanlarının da gerekli alt yapılarının olmamasının ve dinleme becerisi sırasında sesle ilgili sorunların süreci etkilediği ve öğrencilerin daha aktif olmasını gerektiren beceriler açısından uzaktan eğitimle yabancı dil öğretiminde verimin düştüğü yorumu yapılabilir.

Araştırmanın yabancı dil alt becerileriyle ilgili bulgularına göre telaffuz alt becerisinin genel olarak eş zamanlı yabancı dil öğretiminde verimli olmadığı ancak dil bilgisi ve kelime alt becerilerinin öğretiminin nispeten daha verimli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumun sebepleri incelendiğinde yine konuşma becerisinde olduğu gibi anında dönüt verme/düzeltilme yapmanın zorluğu ve tekrar etme gibi telaffuz etkinlikleri yüzünden telaffuz öğretiminin verimsiz olduğu yorumu yapılabilir.

Araştırmanın eş zamanlı uzaktan eğitim sürecinde çevrim içi olarak yapılan sınavlarla ilgili bulguları incelendiğinde öğretmen elemanlarının sınavların kazanımları ölçecek şekilde hazırlandığını ve verimli bir şekilde yapıldığını düşündükleri sonucuna varılmıştır. Ama ilerleyen yıllarda bu tür sınavların bu şekilde kullanımı konusunda kararsız oldukları da bulunmuştur. Ayrıca bu tür sınavların bu süreçte mecburen yapıldığı; öğretmen elemanlarının bunların tam anlamıyla ilerleyen yıllarda da kullanılması konusunda şüphelerinin olduğu, sınavların güvenilirliğinin artırılması ve kopya çekilmemesi konusunda çalışmalar yapılması gerektiği; teknik sorunların giderilmesinin şart olduğu gibi sonuçlara da ulaşılmıştır.

İlerleyen yıllarda da yabancı dil öğretiminde eş zamanlı uzaktan eğitimin kullanımıyla ilgili bulgular incelendiğinde bazı durumlarda ve bazı şartlara bağlı olarak ve bazı düzenlemelerle kullanılmasının mümkün olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Hiç bir şekilde kullanılmaması gerektiğini dile getiren öğretim elemanları olsa da eş zamanlı uzaktan eğitimdeki ders süreci, yüz yüze eğitime benzetilmeye çalışılırsa kullanılabilmesi yorumu yapılabilir. Yüz yüze eğitime destek olarak uygulanabileceği gibi sınavların yüz yüze olması şartıyla uygulanabileceği yönünde seçeneklerin de mevcut olduğu; dersin sadece bazı bölümlerinin uzaktan eğitime aktarılabilmesi yönünde alternatiflerin uygulanabileceği sonucuna da ulaşılmıştır.

Öneriler

Eş zamanlı uzaktan eğitimle yabancı dil öğretiminin gerçekleştirilmesine yönelik öğretim elemanlarının görüşlerinin incelendiği bu çalışma, daha fazla katılımcıyla ve farklı uzaktan eğitim platformlarının kullanıldığı yöntemlerle veya süreçlerle tekrarlanabilir.

Araştırmanın bulgularına göre ortaya çıkarılmış olan yabancı dil öğretiminde eş zamanlı uzaktan eğitimin olumsuz yanlarını veya dezavantajlarını ortadan kaldırmaya yönelik platformlar, yöntemler veya uygulamalar geliştirilmesi önerilebilir ve bu şekilde eş zamanlı uzaktan eğitim daha verimli hale getirilebilir.

Eş zamanlı uzaktan eğitimle yabancı dil becerilerinin ve yabancı dil alt becerilerinin öğretimini daha iyi hale getirmek, farklı yöntemleri uygulamak ve öğretim elemanlarının görüşlerini olumluya çevirmek için çok daha fazla çalışmaya ihtiyaç vardır. Bu yüzden bu alanda uygulamalı araştırmaların yapılması önerilmektedir.

Yabancı dil öğretiminde çok önemli olduğu bulunan aktif katılım, tartışma, soru-cevap, etkileşim, dönüt verme, grup çalışmaları gibi etkinliklerin uygulanmasını kolaylaştıracak uygulamalar, farklı yöntemler veya platformlar üzerine çalışmalar yapılması önerilebilir. Böylece eş zamanlı uzaktan eğitimin daha verimli olması sağlanabilir.

Araştırmada eş zamanlı uzaktan eğitimde öğrencilerin özellikle ev gibi istedikleri yerden derse bağlanabilmelerinin hem bir avantaj hem de bir dezavantaj olarak bahsedildiği sonucuna ulaşılmıştır. Bazı öğretim elemanları bunun öğrenciler için bir avantaj olduğunu dile getirirken bazıları da bunun dikkat dağınıklığına yol açtığını belirtmişlerdir. Bu alanda daha çok çalışma yapılması önerilmektedir.

Eş zamanlı uzaktan eğitimde sorunların bir kısmı öğretimsel bir kısmı da teknik sorunlardan oluştuğu için öğretim elemanlarının ve öğrencilerin bu sorunların hızlı çözümü için sürekli desteklenmeleri önerilebilir. Onların bu alanda kendilerini geliştirmeleri ve altyapı sorunlarının çözülmesi için çalışmalar yapılması önerilebilir.

Eş zamanlı uzaktan eğitimde ölçme ve değerlendirme boyutunda önemli sorunların olduğu ve hatta bu yüzden öğretim elemanlarının uzaktan eğitimi desteklemedikleri çalışmanın sonuçları arasında olduğu için uzaktan eğitimde ölçme ve değerlendirmeye ilgili sorunlara çözüm bulacak çalışmaların yapılması önerilebilir. Özellikle sınavların güvenilirliğini artıracak ve öğrenci takibini kolaylaştıracak çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Kaynaklar

- Akçay, S. ve Gökçearslan, A. (2016). Grafik tasarım dersinde uzaktan eğitim yönteminin kullanımına yönelik bir uygulama ve öğrenci algıları: Gazi Üniversitesi örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(4), 1983-2004. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefdergi/issue/27734/327772>
- Akkuş, İ. ve Acar, S. (2017). Eş zamanlı öğrenme ortamlarında karşılaşılan teknik sorunların öğretici ve öğrenen üzerindeki etkisini belirlemeye yönelik bir araştırma. *İnönü University Journal of the Faculty of Education*, 18(3), 363-376. DOI: 10.17679/inuefd.340479
- Aktay, Y. (2002). Eğitimde küresel imkânlar-küreselleşen dünyada eğitimde fırsat eşitliği ve özgürleşim fırsatları üzerine. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(1), 7-22. Erişim adresi: <https://app.trdizin.gov.tr/publication/paper/detail/TXpVeU5UazRPQT09>
- Alkan, C. (1996, Kasım). *Uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi (Tam metin)*. Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyumu, Bildiriler, Ankara: Uzaktan Eğitim Vakfı Yayınları.
- Antalyalı, Ö. L. (2004). *Uzaktan eğitim algısı ve yöneylem araştırması dersinin uzaktan eğitim ile verilebilirliği*. Yüksek Lisans Tezi, S. D. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Aybat, B. ve Özgün, Y. (2020). *Uzaktan eğitim şart*. İstanbul: Abaküs Kitap Yayın Eğitim.
- Bilgiç, H. G. ve Tüzün, H. (2015). Yükseköğretim kurumları web tabanlı uzaktan eğitim programlarında yaşanan sorunlar. *AUAD*, 1(3), 26-50. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/auad/issue/3028/42071>
- Bober, M. J. ve Dennen, V. P. (2001). Intersubjectivity: Facilitating knowledge construction in online environments. *Educational Media International*, 38(4), 241-250. DOI: 10.1080/09523980110105150
- Bolliger, D. ve Wasilik, O. (2009). Factors influencing faculty satisfaction with online teaching and learning in higher education. *Distance Education*, 30(1), 103-116. DOI: 10.1080/01587910902845949
- Bower, B. (2001). Distance education: facing the faculty challenge. *Online Journal of Distance Learning Administration*. 4(2). Erişim adresi: <https://pdfs.semanticscholar.org/d5a8/ec74fe562bbd132d13792249b6d2d38868ca.pdf>
- Bozkurt, A. (2017). Türkiye’de uzaktan eğitimin dünü, bugünü ve yarını. *AUAd*, 3(2), 85-124. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/auad/issue/34117/378446>

- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (20. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Casey, M. D. (2008). A journey to legitimacy: the historical development of distance education through technology. *TechTrends*, 52(2), 45-51. DOI: 10.1007/s11528-008-0135-z
- Chapman, A. D. (1996, Kasım). *Using interactive video to teach learning theory to undergraduates: problems and benefits*. Annual Meeting of the Mid-South Educational Research Association, Alabama. Erişim adresi: <http://www.eric.ed.gov/PDFS/ED406425.pdf>
- Çetin Ö., Çakıroğlu M., Bayılmış C. ve Ekiz H. (2002). Teknolojik gelişme için eğitimin önemi ve İnternet destekli öğretimin eğitimdeki yeri. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 3(3), 143-147. Erişim adresi: <http://www.tojet.net/articles/v3i3/3317.pdf>
- Çınar, M., Tüzün, H., Yıldırım, D., Akıncı, A., Kalaycı, E., Bilgiç, H. G. ve Yüksel, Y. (2011, Şubat). *Uzaktan eğitimde kullanılan eşzamanlı sanal sınıf araçlarının karşılaştırılması*. XIII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri, Malatya: İnönü Üniversitesi.
- Creswell, J. W. ve Creswell, J. D. (2018). *Research design: qualitative, quantitative and mixed methods*. (5th edition). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications, Inc.
- Çukadar, S. ve Çelik, S. (2003). İnternete dayalı uzaktan öğretim ve üniversite kütüphaneleri. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 4(1), 31-42. Erişim adresi: <http://journal.dogus.edu.tr/index.php/duj/article/view/183/199>
- Demir, E. (2014). Uzaktan eğitime genel bir bakış. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 39, 203-211. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/55935>
- Demiray, U. (1999). *Kuruluşunun beşinci yılında açköğretim lisesi ile ilgili çalışmalar kaynakçası (1982-1997)*. Ankara: Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Yayınları.
- Demirel, Ö., Seferoğlu, S. ve Yağcı, E. (2003). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Devran, Y. ve Elitaş, T. (2017). Uzaktan eğitim: fırsatlar ve tehditler. *Online Academic Journal of Information Technology*, 8(27), 31-40. DOI: 10.5824/1309-1581.2017.2.003.x
- Dinçer, S. (2006, Şubat). *Bilgisayar destekli eğitim ve uzaktan eğitime genel bir bakış*. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri, Denizli: Pamukkale Üniversitesi.
- Dixon, K. ve Pelliccione, L. (2004). *Reactions to online learning from novice students in two distinct programs*. In R. Atkinson, C. McBeath, D. Jonas-Dwyer ve R. Phillips (Eds), *Beyond the comfort zone: Proceedings of the 21st ASCILITE Conference* (pp. 255-262). Erişim adresi: <http://www.ascilite.org.au/conferences/perth04/procs/dixon.html>

- Doğan, S. ve Tatık, R. Ş. (2015). Evaluation of distance education program in Marmara University according to the views of students. *Route Educational and Social Science Journal*, 2(1), 247-261. DOI: 10.17121/ressjournal.187
- Driscoll, M. (1999). Web-based training in the workplace. *Adult Learning*, 10(4), 21-25. DOI: 10.1177/104515959901000408
- Düzakın, E. ve Yalçınkaya, S. (2008). Web tabanlı uzaktan eğitim sistemi ve Çukurova Üniversitesi öğretim elemanlarının yatkınlıkları. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(1), 225-244. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/cusosbil/issue/4378/60019>
- Falowo, R. O. (2007). Factors impeding implementation of web-based distance learning. *AACE Journal*, 15(3), 315-338. Erişim adresi: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.483.1754&rep=rep1&type=pdf>
- Gillies, D. (2008). Student perspectives on video-conferencing in teacher education at a distance. *Distance Education*, 29(1), 107-118. DOI: 10.1080/01587910802004878
- Gökmen, Ö. F., Duman, İ. ve Horzum, M. B. (2016). Uzaktan eğitimde kuramlar, değişimler ve yeni yönelimler. *AUAD*, 2(3), 29-51. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/auad/issue/34059/376987>
- Gürbüz, F. (2014). Students' views on distance learning in Turkey: An example of Anadolu University open education faculty, *Turkish Online Journal of Distance Education*, 15(2), 239-250. DOI: 10.17718/tojde.54964
- Gürer, M. D., Tekianarlan, E. ve Yavuzalp, N. (2016). Çevrimiçi ders veren öğretim elemanlarının uzaktan eğitim hakkındaki görüşleri. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 7(1), 48-78. DOI: 10.17569/tojqi.74876
- Güzel, M. (2007). *Küreselleşme, tüketim kültürü ve internet'teki gençlik siteleri, yeni medya çalışmaları*. (Derleyen: Mutlu Binark). Ankara: Dipnot Yayınları.
- Hannay, M. ve Newvine, T. (2006). Perceptions of distance learning: a comparison of online and traditional learning. *MERLOT Journal of Online Learning and Teaching*, 2(1), 1-11. Erişim adresi: <https://jolt.merlot.org/documents/MS05011.pdf>
- Hara, N. ve Kling, R. (2000). Student distress in a web-based distance education course. *Information Communication & Society*, 3(4), 557-579. DOI: 10.1080/13691180010002297
- Herand, D. ve Hatipoğlu, Z. A. (2014). Uzaktan eğitim ve uzaktan eğitim platformları'nın karşılaştırılması. *Çukurova Üniversitesi İİBF Dergisi*, 18(1), 65-75. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/46574>
- Hrastinski, S. (2008). Asynchronous and synchronous e-learning. *Educase Quarterly*, 4, 51-55. Erişim adresi: <https://er.educause.edu/-/media/files/article-downloads/eqm0848.pdf>

- İlgaz, H. (2014). Uzaktan eğitim öğrencilerinin eşzamanlı öğrenme uygulamalarında karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 13(26), 187-204. Erişim adresi: http://ebuline.com/pdfs/26Sayi/26_4.pdf
- Işık, A. H., Karaca, A., Özkara, O. ve Biroğul, S. (2010, Şubat). *Web tabanlı eş zamanlı (senkron) uzaktan eğitim sistemlerinin karşılaştırmalı analizi*. Akademik Bilişim'10 - XII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri, Muğla Üniversitesi: Muğla.
- İşman, A. (2011). *Uzaktan eğitim*. Ankara: Pegem Akademi.
- İzmirli, S. ve Akyüz, H. İ. (2017). Eş zamanlı sanal sınıf yazılımlarının incelenmesi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 13(4), 788-810. DOI: 10.17244/eku.347815
- Jones, D. (2005). Computing by distance education: problems and solutions. *ACM SIGCSE Bulletin*, 28, 139-146. DOI: 10.1145/237477.237616
- Kaya, Z. (2002). *Uzaktan eğitim*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Kazmer, M. M. ve Xie, B. (2008). Qualitative interviewing in internet studies: playing with the media, playing with the method. *Information, community and society*, 11(2), 257-278. DOI: 10.1080/13691180801946333
- Keegan, D. (1996). *Foundations of distance education* (3rd Ed.) New York, NY: Routledge.
- Kılıç, S., Horzum, M. B. ve Çakıroğlu, Ü. (2016). Çevrimiçi eşzamanlı öğrenme ortamlarında öğrencilerin öğretimsel, sosyal ve bilişsel buradalık algılarının belirlenmesi. *Türk Bilgisayar ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 7(2), 350-364. DOI: 10.16949/turcomat.35549
- Kırık, A. M. (2014). Uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi ve Türkiye'deki durumu. *Marmara İletişim Dergisi*, 21, 73-94. DOI: 10.17829/midr.20142110299
- Ko, C. J. (2012). A case study of language learners' social presence in synchronous CMC. *ReCALL*, 24(1), 66-84. DOI: 10.1017/S0958344011000292
- Koşar, E. ve Çiğdem, H. (2003). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme* (2. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Kör, H. (2013). *Uzaktan eğitim ve örgün eğitimin çok yönlü – çapraz karşılaştırılması: Kırıkkale Üniversitesi ve Hitit Üniversitesi örneği*. Yüksek Lisans Tezi. K. Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Kırıkkale.
- Kurt, N. ve Özkan, Y. (2014). Uzaktan eğitimde akademik başarıyı etkileyen faktörler. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(22), 219-236. Erişim adresi: <https://hayefjournal.org/tr/uzaktan-egitimde-akademik-basariyi-etkileyen-faktorler-16465>
- Lloyd, S. A., Byrne, M. M. ve McCoy, T. S. (2012). Faculty-perceived barriers of online education. *MERLOT Journal of Online Learning and Teaching*, 8(1). Erişim adresi: https://pdfs.semanticscholar.org/0983/84fd7a2448c6532bfb1ea746d19db764e3f4.pdf?_ga=2.196785260.1311815245.1597955488-1415529230.1591700549

- Mahiroğlu, A. ve Coşar, M. (2008). Web tabanlı uzaktan eğitimde sıra, hız ve içerik kontrollerinin akademik başarıya etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(1), 63-83. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/256326>
- McBurnie, G. (2002). Küreselleşme, GATS ve ulus-aşırı eğitim (Çevirenler: H. Koç ve G. Tunalı-Koç). *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 2(1), 169-190. Erişim adresi: https://app.trdizin.gov.tr/documentViewer/viewer.xhtml?ext=pdf&path=iszyc6h_XyiCkvthyLGCVUHC0nz2iQ4QCHOfU-WQXilCq447884DLBb9YMLQrBwCYgFoTj0AkVnG1eo7PexZkfv_sbCK7R04sWuy7VcxPJs=
- McLean, J. (2006). Forgotten faculty: stress and job satisfaction among distance educators. *Online Journal of Distance Learning Administration*, 9(2). Erişim adresi: <https://www.westga.edu/~distance/ojla/summer92/mclean92.pdf>
- Meho, L.I. (2006). E-mail interviewing in qualitative research: a methodological discussion. *Journal of the American Society of Information Science and Technology*, 5(10), 1284-1295, Erişim adresi: <http://eprints.rclis.org/8377/1/email-interviewing.pdf>
- Mercer, D. M. (2002). *Synchronous communication in collaborative online learning: Learners' perspectives*. Doktora tezi, T. U., Canada.
- Midkiff, S. P. ve Dasiva, L. A. (2011). *Leveraging the web for synchronous versus asynchronous distance learning*. Erişim adresi: https://pdfs.semanticscholar.org/afc4/d77a5ec99f98b30bbd3e4d6121676bfd3365.pdf?_ga=2.81058132.29143270.1597615171-1415529230.1591700549
- Moore, M. G. ve Kearsley, G. (2012). *Distance education: A systems view of online learning* (3. Baskı). Belmont, CA: Wadsworth Cengage Learning.
- Moore, M. G. ve Anderson, W. (2003). *Handbook of distance education*. London: Lawrence Erlbaum Associates.
- Moore, M. (2007). *Handbook of distance education*. New York: Routledge
- Oliveira M. M. S., Penedo A. S. T. ve Pereira V. S. (2018). Distance education: advantages and disadvantages of the point of view of education and society. *Dialogia*, 29, 39-152. DOI: 10.5585/Dialogia.n29.7661
- Oral, B. (2014). Uzaktan eğitim. Demirel, Ö. ve Altun, E. (Ed.) *Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Özarslan, Y. (2008, Aralık). *Uzaktan eğitim uygulamaları için açık kaynak kodlu öğrenme yönetim sistemleri*. XIII. Türkiye'de İnternet Konferansı Bildirileri Kitabı, ODTÜ: Ankara. Erişim adresi: http://inet-tr.org.tr/inetconf13/kitap/ozarslan_inet08.pdf

- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research & evaluation methods*. (3rd edition). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications, Inc.
- Romiszowski, A. (2004). How's the e-learning baby? Factors leading to success or failure of an educational technology innovation. *Educational Technology*, 44(1), 5-27. Erişim adresi: https://pdfs.semanticscholar.org/f1ce/0c14f8fdb461aa8e226560eaa7f4aa7d8cf7.pdf?_ga=2.26589566.29143270.1597615171-1415529230.1591700549
- Romiszowski, A. ve Mason, R. (2004). Computer-mediated communication. In D. H. Jonassen. (Ed.), *Handbook of research for educational communications and technology* (2. baskı, ss. 397-431). New York: Simon ve Schuster Macmillan.
- Sarıtaş, E. ve Barutçu, E. (2020). Öğretimde dijital dönüşüm ve öğrencilerin çevrimiçi öğrenmeye hazır bulunuşluluğu: pandemi döneminde Pamukkale Üniversitesi öğrencileri üzerinde bir araştırma. *İnternet Uygulamaları ve Yönetimi*, 11(1), 5-22. DOI: 10.34231/iuyd.706397
- Sen, B., Atasoy, F. ve Aydın, N. (2010, Şubat). *Düşük maliyetli web tabanlı uzaktan eğitim sistemi uygulaması*. XII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri, Muğla Üniversitesi: Muğla.
- Schifter, C. (2002). Perception differences about participating in distance education. *Online Journal of Distance Learning Administration*, 5(1). Erişim adresi: <https://www.westga.edu/~distance/ojdl/spring51/schifter51.pdf>
- Simonson, M., Smaldino, S. E., Albright, M. ve Zvacek, S. (2012). *Teaching and learning at a distance: foundations of distance education*. Boston: Pearson Education, Inc
- Stein, D. S., Wanstreet, C. E., Glazer, H. R., Engle, C. L., Harris, R. A., Johnston, S. M., Simons, M. R. ve Trinko, L. A. (2007). Creating shared understanding through chats in a community of inquiry. *Internet and Higher Education*, 10, 103-115. DOI: 10.1016/j.iheduc.2007.02.002
- Şenkal, O. ve Dinçer, S. (2012). Geleneksel sınıfların uzaktan eğitim platformuna dönüştürülmesi: bir model çalışması. *Bilişim Teknolojileri Dergisi*, 5(1), 13-17. Erişim adresi: https://www.researchgate.net/publication/298147141_Geleneksel_siniflarin_uzaktan_egitim_platformuna_donusturulmesi_Bir_model_calismasi
- Taylor, R. W. (2002). Pros and cons of online learning - a faculty perspective. *Journal of European Industrial Training*, 26(1), 24-37. DOI: 10.1108/03090590210415876
- Toker-Gökçe, A. (2008). Küreselleşme sürecinde uzaktan eğitim. *D.Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, 1-12. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/zgefd/issue/47957/606765>
- Tuncer, M. ve Taşpınar, M. (2008). Sanal ortamda eğitim ve öğretimin geleceği ve olası sorunlar. *Sosyal Bilimler Dergisi* X(1), 125-144. Erişim adresi: <https://www.acarindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423867219.pdf>
- Uluğ, F. ve Kaya, Z. (1997). *Uzaktan eğitim yaklaşımıyla ilköğretim*. Ankara: Uzaktan Eğitim Vakfı.

- Urdan, T. A. ve Weggen, C.C. (2000). *Corporate e-learning: exploring a new frontier*. Wr Hambrecht & Co./Equity Research. Erişim adresi: <http://papers.cumincad.org/data/works/att/2c7d.content.pdf>
- Uşun, S. (2006). *Uzaktan eğitim*. (1.Baskı). Ankara: Nobel Yayınları.
- Varol, A. ve Türel, Y. (2003). Çevrimiçi uzaktan eğitimde iletişim modülü. *TOJET (The Turkish Online Journal Of Educational Technology)*, 2(1), 641-658. Erişim adresi: <http://www.tojet.net/articles/v2i1/216.pdf>
- Verduin, J. R. ve Clark, T. A. (1994). *Uzaktan eğitim: etkin uygulama esasları*. (Çeviren: İlknur Maviş). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Basımevi.
- Volery, T. ve Lord, D. (2000). Critical success factors in online education. *International Journal of Educational Management*, 14(5), 216-223. DOI: 10.1108/09513540010344731
- Vonderwell, S., Liang, X. ve Alderman, K. (2007). Asynchronous discussions and assessment in online learning. *Journal of Research on Technology in Education*, 39(3), 309-328. Erişim adresi: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ768879.pdf>
- Wang, A. ve Newlin, M. (2001). Online lectures: benefits for the virtual classroom. *T.H.E. Journal*, 29(1), 17-24. Erişim adresi: https://www.researchgate.net/publication/234587822_Online_Lectures_Benefits_for_the_Virtual_Classroom#:~:text=Some%20advantages%20of%20a%20virtual,with%20the%20lecturers%20%5B3%5D.
- Williams, M. L., Pabrock, K. ve Covington, B. (1998). *Distance learning: the essential guide*. Thousand Oaks - CA: Sage Publications, Inc.
- Yalın, H. İ. (2004). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Ankara: Nobel.
- Yalman, M. (2013). Eğitim fakültesi öğrencilerinin bilgisayar destekli uzaktan eğitim sistemi (moodle) memnuniyet düzeyleri. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(8), 1395-1406. DOI: 10.7827/TurkishStudies.5357
- Yamada, M. (2009). The role of social presence in learner-centered communicative language learning using synchronous computermediated communication: Experimental study. *Computers & Education*, 52, 820-833. DOI: 10.1016/j.compedu.2008.12.007
- Yazıcı, A., Altaş, I. ve Demiray, U. (2001). Distance education on the net: A model for developing countries. *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE*, 2(2), 24-35. Erişim adresi: https://www.researchgate.net/publication/26339454_Distance_Education_On_The_Net_A_Model_For_Developing_Countries

- Yılmaz, E. O. ve Aktuğ, S. (2011). *Uzaktan eğitimde çevrimiçi ders veren öğretim elemanlarının uzaktan eğitimde etkileşim ve iletişim üzerine görüşleri*. Akademik Bilişim'11 - XIII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri. İnönü Üniversitesi: Malatya.
- Yılmaz, G. K. ve Güven, B. (2015). Öğretmen adaylarının uzaktan eğitime yönelik algılarının metaforlar yoluyla belirlenmesi. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 6(2), 299-322. DOI: 10.16949/turcomat.75936
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Yorgancı, S. (2014). Web tabanlı uzaktan eğitim yönteminin öğrencilerin matematik başarılarına etkileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(3), 1401-1420. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefdergi/issue/22598/241409>

Extended Summary

The Views of Lecturers in Foreign Language Teaching Via Synchronous Distance Education: A Covid19 Case

The Covid19 pandemic that has affected all humanity in 2020 has made it necessary to make radical changes in many areas and sectors. These changes have started to shape the entire lives of individuals, including personal, social, and professional lives. The field of education has also been greatly affected by these changes, and all educational institutions have had to give more importance to internet-based distance education applications and technologies in this process.

Although there are different definitions for distance education in the studies, these definitions essentially emphasize that distance education is not the same as traditional education and that teaching can be fulfilled with certain tools or applications (Alkan, 1996; Çetin, Çakıroğlu, Bayılmış & Ekiz, 2002; Demiray, 1999; Demirel, Seferoğlu & Yağcı, 2003; Dinçer, 2006; Düzakın & Yalçınkaya, 2008; Gökmen, Duman & Horzum, 2016; İşman, 2011; Karaman, 2007; Keegan, 1996; Koşar & Çiğdem, 2003; Moore & Anderson, 2003; Moore & Kearsley, 2012; Simonson, Smaldino, Albright & Zvacek, 2012; Uluğ & Kaya, 1997; Uşun, 2006; Verduin & Clark, 1994; Yalın, 2004). In the light of these definitions, distance education can be defined as a teaching process in which teachers and students are physically in different places; time and place boundaries are removed; various tools or applications (internet, television, cd, online, etc.) are used; and which can be presented as an alternative to traditional teaching and can be synchronous or asynchronous.

The term distance education is actually used in the broadest sense and includes related sub-concepts or methods such as electronic learning or e-learning, online learning, and computer-based learning. (Çukadar & Çelik, 2003, 34; Kırık, 2014, 77; Urdan & Weggen, 2000, 9). As a result of the unlimited communication possibilities created thanks to the internet and technology, distance education can now be done synchronous and asynchronous (Akçay & Gökçearslan, 2015, 1985; Aybat

& Özgün, 2020, 54; Devran & Elitaş, 2017, 32; Mahiroğlu & Coşar, 2008, 64; Özarslan, 2008; Özdemir & Yalın, 2007; Romiszowski, 2004; Simonson et al, 2012; Taylor, 2002, 27; Urdan & Weggen, 2000, 9). According to Urdan ve Weggen (2000, 9), real-time online learning environments where all participants connect to their virtual classrooms at the same time and communicate directly with each other and which are led by the lecturer are called synchronous learning, and live satellite connections with students in a classroom, virtual classrooms, video conferences can be given as examples. The learning event in which people cannot communicate instantly is defined as asynchronous learning, and there are examples such as video presentations, video-recorded lectures, discussion groups, e-mails, and self-learning through tools such as the internet or CDs.

It is predicted that distance education will become more widespread in the period after the Covid19 pandemic. In this direction, the aim of this study is to examine the opinions of the lecturers in foreign language teaching with synchronous distance education, to analyze their experiences and thoughts in the process, and to make suggestions for future research. The study is important because it is about synchronous distance education in the pandemic process, and it will analyze the impressions of the lecturers in this process. When the literature has been examined, it is seen that most of the studies are related to the history and future of distance education, the success of students in distance education courses, or what students experienced in the process, but there are very few studies on the views of teachers or lecturers about this process. Therefore, it is thought that the study will contribute to the field.

The present study was designated as case study, one of the qualitative research methods, and the study group consisted of the 10 lecturers (six men, four women) working at the preparatory department of the school of foreign languages of a state university in Turkey in the 2019-2020 academic years. Their ages varied between 29 and 37, and their professional experience varied between 7 and 14 years. The data of the study were collected by a semi-structured interview form which was created by the researchers and consisted of open-ended questions. The form was delivered to the participants who volunteered to participate in the study through e-mail and the WhatsApp program.

According to the findings of the study, it was concluded that the lecturers did not find synchronous distance education generally efficient in foreign language teaching and that it had a lot of negative aspects. It was understood that they found traditional face-to-face education efficient due to its advantages related to classroom management such as face-to-face communicating with students, establishing eye contact, using body language; course process such as increasing active participation and motivation more easily and testing and evaluation. It was also understood that they didn't find synchronous distance education efficient because of the individual reasons such as connection problems, loss of motivation, distraction, difficulty in giving feedback, and internet availability; the

situations related to the course process such as deficiencies in discussion, questioning and answering and interaction and the problems related to testing and evaluation. On the other hand, it was concluded that synchronous distance education had some opportunities such as providing time-space flexibility, facilitating access and sharing to different resources and materials, preventing classroom pressure, and preventing disciplinary problems. It was found out that the problems such as direct feedback, active participation, and communication and interaction deficiencies in synchronous distance education environments had been expressed by teachers and lecturers in different studies (Bilgiç & Tüzün, 2015; Yazıcı, Altas, & Demiray, 2001; Akkuş & Acar, 2017). It was also shown by the studies in the literature that these problems negatively affected lecturers and led to negative perceptions towards distance education (Gürer, Tekinarslan, & Yavuzalp, 2016; Bower, 2001; McLean, 2006; Schifter, 2002).

When the findings of the study were examined, it was concluded that the lecturers in synchronous distance education perceived technical problems such as connectivity and technological infrastructure and instructional problems such as motivation, participation, communication, student follow-up, giving feedback, and evaluation as very important. Therefore, according to the participants of the study, it can be said that synchronous distance education cannot be efficient in foreign language teaching without finding solutions or alternative approaches to these problems. In the studies conducted by Lloyd, Byrne, and McCoy (2012), Bolliger and Wasilik (2009), and Yılmaz and Aktuğ (2009), it was stated that providing technical support, material support, and pedagogical training to lecturers could help them solve problems in distance education courses, which supported the results of the study. In this way, lecturers will also be able to improve themselves and make teaching more active with innovative practices (Falowo, 2007; Hara & Kling, 2000; Moore & Kearsley, 2011).

According to the findings of the study on foreign language skills, it was found out that teaching listening and speaking skills in synchronous foreign language teaching was not generally efficient, but teaching reading and writing skills was relatively more efficient. According to the findings of the study on foreign language sub-skills, it was concluded that teaching pronunciation sub-skill was generally not efficient in synchronous foreign language teaching, but teaching grammar and vocabulary sub-skills was relatively more efficient. When the findings of the study regarding online exams in the synchronous distance education process were examined, it was found out that although the instructors stated that the exams were prepared in a way to measure the gains, they were also hesitant about the use of such exams in the following years. When the findings about the use of synchronous distance education in foreign language teaching in the following years were examined, it was concluded that it could be used in some cases depending on some conditions and with some regulations.